ئامادە کردنی:

ناوەندی کوردeکا

بۆکان:
محەمەد ئەمین شاسەنەم: ٦٢٢١٣٤٠
عەلی جەوشەنی: ٦٢٤٢٩٢١
E-mail: nawendikurdika@yahoo.com

This PDF was created using the Sonic PDF Creator.
To remove this watermark, please license this product at www.investintech.com

بزەی خاک

شێعر

عەلی گوڵی

بزەی خاک

عەلی گوڵی

شێعر

پیت‌چن: ناوەندی کوردەکا

بۆکان، پاساژی عەباسی ☎ ٦٢٤٣٤٢٥

رووبەرگ:

ئەژمار:

چاپی یەکەم، ١٣٨٤

نێوەرۆک

فرمێسکی شێعر ٦
ژوان ٩
دیل ١١
ئاوری دووری ١٢
بیرەوە ١٣
داخی دووری ١٤
پەروانە ئاسا ١٦
چوارینە ١٧
منداڵێکی بێ دایک ١٩
مرۆڤی ئازا ٢١
تاسە ٢٢
نەورۆز ٢٤
بزە ٢٥
ماڵ ئاوایی ٢٦
شەوەزەنگ ٢٧
شەهید ٢٩
؟! ٣٠
موچڕک ٣١
؟! ٣٢

«...» ٣٣
خاک ١ .... ٣٤
خاک٢ .... ٣٥
ژیلەمۆ.. ٣٦
«...» ٣٨
بزەی ژیلەمۆ.. ٤٠
بۆ زانیاری کورپم ٤٥
تاڤگە.. ٤٧
تیشکی بەیان ٤٨
سنوری شاعیر ٤٩
ئێمەی خاوەن مێژوو.. .... ٥١
دەریا.. ٥٣
هەڤاڵ ٥٤
(....) ٥٥
باخچەی هەرمانی موکریان ٥٦

فرمێسکی شێعر

ئەگەر مەیلەکەت فەرامۆشم بێ
سپیدەی کفن باڵاپۆشم بێ
فۆلکلۆر

بۆ یەکەمجار کە تۆم ناسی
ئەی مامۆستای کۆرپەی شێعرم!
ئەتۆ چەند شارەزایانە دەستت گرتم،
کە بە پەیژی خۆشەویستییا سەرکەوتم

بزەی لێوت

هەتاوێ بوو،تیرێژەکەی

رووناکی کرد کۆڵانی هەنگاوی هیوام

چاوەکانت فێریان کردم

کە ئاشقی ئاووخاک بم

پەنجەکانت ئەو کاتەی پێنووسی دەگرت

رازی زامی دەروونی شاعیرێکی

وڵاتی بەفر و بارانی بۆ دەنووسین!

ئەی ئاوازی بەستەی شێعرم

بۆ جێتهێشتم!

بۆ کۆچی تۆ

لەگەڵ باهۆزی بڕک و ژان

شەو تا بەیان

لە هەر شوێنێ ژوان دەگرم

دێراوی زامەکانم...ئاخ

پڕن لە فرمێسکی شێعر و

بە هەنسکی گریانی پەپوولەی رۆحم

لەگەڵ کۆچی شالووری خەیاڵەکانا

بە پەنجەی ئازاری دڵم

تێلەکانی تاری سینەم دەلەرزێنم
لە ئاهەنگی زەماوەندی
دوو کۆتری باڵ نەخشینا
گۆرانی ئەسرین و خەفەت
دەڵێمەوە
بۆ بە جێتهێشتم!

ژوان

شەوێکی ئەنگوستەچاو
تۆفوبەندە
لەبەر تەوژمی رەشەبا
شۆڕەبی بەژنم بۆ زەوی کڕنۆش دەبا
ئەسپی زریان
تووڕە و یاخی چەپۆکان دەکا
لە مەزرای سام لێنیشتووی خەیاڵمدا

ڕێبوارێکم
بەرەو هەوارگەی ئەوین ڕێگا دەبڕم
پشووم سوارە
زایەڵەی تاری سینەکەم
هەوای ناهومێدی دەچڕێ
هەگبەی ڕازونیازم لە کۆڵم ناوە و
لە کوێرە ڕێییێکی بەردەڵان و هەڵەت و
پڕ لە هەوراز و نشێو هەنگاو دەنێم و
ڕوودەکەمە شاری ئەوین
شار خامۆشە
لە دوور ترووسکەییێک دیارە
پەپوولەییێک لە دەوری چرا ئەسووڕێ
بۆکڕوزی باڵەکانی تێکەڵ ئەم شەوگارە دەبێ
هەنگاوشل و ماندوو و شەکەت
هێدی.....هێدی
بۆ لای ڕووناکی دەخزێم
لە ناکاو دەستێکی نەرم
دەستم دەگوشێ...

بۆکان ١٣٧٤/١١/١٩

دیل

پێشکەش بە هەموو کچە دیلێک؛

بە تایبەت: لەیلا زانا

هەڵۆیەک

لە قەفەسدا

هەرکە چاوی هەڵدێنا

بەرەو ئاسمان

تێلەکانی قەفەسی دێنا لەرزین

ئاخ!! ئاخ!!

فڕینی وشەیەک

هەر تەنیا وشەیەک

بە لێواری چیای گەروومەوە

بەندە

چاوەڕوانی چاوی

پەنجێرەی بەیانە

بەیانە.....

ئاوری دووری[1]

لە نێو جۆگەی دەمارم دای وەکوو رۆح و رەوان و گیان
قەد و باڵات وەکوو مەحشەر، چ مەحشەر، مەحشەری دەوران
چەمانت سێحرە ئازیزم چ سێحرێ؟ سێحری کوففارە
چ کافر؟ کافری رێگر، چ رێگر؟ رێبڕی ئیمان
دەمی تۆ خونچە، کام خونچە؟ گوڵێکی تازە پشکوتوو
چ پشکووتن؟ کە رازاوە بە تیشکی دیمەنی کوێستان
گڕی بەردا دڵم ئاور، چ ئاور؟ ئاوری دووری
چ دووری؟ گیانەکەم! دووری لە باخی جوانی کوردستان
«گوڵی» دڵ هەڵپڕووزێنە بە شوعلەی گەرمی دڵداری
چ دڵ؟ ئەو پارچە گۆشتەی وا عەشق کردوویە سەرگەردان

١٣٦٨/٢/١٥

[1] – ئیلهام لە شێعرێکی فارسییەوە.

بێرەوە

دڵ غەریب و لانەوازە هاودەم و یاری نییە

تا بەیان شیوەن دەکا کەس گوێی لە هاواری نییە

دڵ شەپۆلی بەحری ژان و دەردە بێ تۆ چاوەکەم

وێڵی ساحیلی حەز و هیوایە:دڵداری نییە

چۆن دڵی تینووم ئەوین و حەز لە ماسی فێربووە

ئاوی تۆ:بێ تۆ بەغەیری مردنێ چاری نییە

گەردەلوولی بێ وەفایی گەر گوڵی دڵ هەڵکەنێ

خۆشەویستی تۆ لەلام: بێ تۆ دڵم یاری نییە

تا بە کەی ئازار و ژانی خەم بسووتێنن لەشم

بێرەوە خامۆشی کە:چۆن بێ تۆ خەمخواری نییە

ئەو دڵەی دیل و برینداری «گوڵی» تۆ وەرگرە

بیبە بیلاوێنەوە چونکە ئەوینداری نییە

١٣٧٠/١٠/٢٨

داخی دووری

داخی دووری دایمە زامی دڵ وەسۆ دێنێتەوە
دڵ بەوێنەی شەم بە یادی تیشکی رووت دەتوێتەو
یا بەوێنەی خونچەییێک وا گێژەبا دەڕنێ قژی
وەک گەڵای زەردێ کەوا دەستی لە دار بووبێتەوە
یا وەکوو ماسی کە گۆمی ئارەزووی لێ لێڵ ئەکەن
یا وەکوو کارمامزێ وا هەڵوەدا دەخولێتەوە

یا وەکوو ئەییووب کە جەستەی کرمی تێدا بێ هەموو

جەستە خەستە و بێکەس هەردەم بۆتەبیب بتلێتەوە

یا وەکوو یاقووب لەتاو گۆشەی جگەر کوێر بوو چەمی

قاسیدێک نایە شیفای چاوی لەبۆ بێنێتەوە

یا وەکوو «دێوانە»ئاسایی لە دوای کۆچ و هەوار

هەڵکزێ وەک شەم، بە شێعری شەم بلاوێنێتەوە

وا«گوڵی»ش هەردەم لە دووری تۆ لەگەڵ ژان و خەما

شەو بە لای لایەی شێعر ملوێنکی خەم دەگرێتەوە

١٣٧٠/١٠/٢٣

پەروانە ئاسا

بە ژان و دەردی دووری تۆ گوڵم بیمارم ئەمشۆکە
ئەڕێژم ئەشکی دوو چاوی وەکوو رووبارم ئەمشۆکە
بە چەشنی ماری زامار بێقەرار خۆم هەڵئەپێچم من
دەناڵێ چەشنی نەی هەردەم دڵی زامارم ئەمشۆکە
وەکوو یۆسف لەناو چاڵی رەش و تاریکی حەسرەتدا
نییە کاروان چییێک تاکوو بێتە هاوارم ئەمشۆکە
«گوڵی»پەروانە ئاسایی دەسووتێ ئەو دڵەی دیلی
دڵی تاریکی شەو شەق بوو،ئەمن بێدارم ئەمشۆکە

١٣٧٠/١١/٢١

چوارینە

به ئەوینی تۆ گوڵم، چەشنی لە خۆم بێخەبەرم
دەس لەتۆ هەڵناگرم،شەرتە کە بشدەن لە سەرم
گەردەلوولی خەمی تۆ،وا سڕ و گێژی کردووم
وەکوو بابڕدەڵەییێک وێڵە دڵی دەربەدەرم

بۆکان ١٣٧٠/١٢/٢٢

کوژاوە چرای رۆشنی ماڵی دڵەکەم
هەتوانی دڵی پڕلەبرین و کوڵەکەم
بولبولی وەرزی خەزانم دەگەڕێم مات و خەمین
وێڵ و ئاوارەیە دڵ دایمە لە شوێن گوڵەکەم

بۆکان ١٣٧٠/١٢/١٨

چ سانا رۆیی لە دەستم نەوجەوانی

هەتا پیری نەهات قەدرم نەزانی

کە ئێستا باغی عومرم هەڵوەریوە

مەلی شادیم لە ژیندا هەڵفڕیوە

٧٠/١١/٥

رۆژگارم سەراسەر ژان و غەم بوو

چیای ژینم سەراسەر هەور و تەم بوو

ژیانم وا بوو ئەی پێنووس بنووسە

کە ساوا بووم کوڵ و غەم رەورەوەم بوو

شێعرەکانم پاکی رووداوی ژیانی تاڵمن

یادگاری رۆژگاری بیری کرچ و کاڵمن

هەست و سۆزی ئەو دڵەی پڕ ژان و ناکامی منن

فیلمی رابردووی ژیانن، شاهیدی ئەحواڵمن

منداڵێکی بێ دایک

منداڵێکی کز و بێ ناز و خەمگین
باوەژنی بوو دڵپڕ رقوقین
بە شەو و بە رۆژ کاری گریان بوو
خۆشی ژیانی لێ بە تاڵان چوو
هاواری دەکرد رۆژ تا ئێوارە
نییە دڵسۆزێ بۆ ئەو هەژارە

دەرێژێ تکتک فرمێسکی چاوی
کزەی هەناسەی جەرگی سووتاوی
چونکە ئەو هیوای لە ژین بێبەش بوو
بەختی هەروەک شەوانی رەش بوو
ماڵی ژیانی پڕ ببوو لە داخ
ئەندامی ژاکا وەکوو گوڵی باخ
شەوێ لە شەوان مانگی رێبەندان
پڕ بوو لە بەفر شەقام و کۆڵان
هیوا کەس نەبوو کە دەستی بگرێ
تا لەبەر سەرمای ئەو شەوە نەمرێ
لە کاری گەردوون من سەرم سوڕما
مناڵی بێدایکی واکوشت لە سەرما

مرۆڤی ئازا

مرۆڤی ئازا ئیمان پۆڵایە
لە حاندی زاڵم بە چۆکدا نایە
مرۆڤی خۆێڕیش هەر ساتوکاتێ
لە هەر شوێنێ بێ وەک پووشی وایە
خۆی راناگرێ لە بەردەم بادا
پیاوی بەوزەش داربووز ئاسایە
بەجۆرێ زەوی دەگرێتە باوەش
بە هیچ باهۆزێ لە ریشە نایە
کردەوەی چاک و شێوەی ئینسانی
قەت لە بیر ناچێ هەر لە دڵ دایە

بۆکان ١٣٧٠/٢/١٨

تاسە

لە دووری تۆ
مەلی شێعرم
هەڵوەریوە باڵ و پەڕیان
گۆمی چاوم شەپۆل دەدا و
ماسی ئاواتەکانم کاس و بێ هیوا
هەر گێژ دەخۆن

جەستەی لاواز و بێهێزم
بە تەوژمی پەژارەی دووریت دەلەرزێ
شەختەی ئازار
گوڵاڵەی گەشی خەیاڵم دەژاکێنێ
گژەبای سڕی جودایی
گەڵای یادی رابردوومان
بەرەو گۆڕی ناهومێدی دەڕفێنێ

١٣٧٤/١١/١٠

نەورۆز

کاتێ ئاگر هەتاوی سەر لێوی دەپشکوێ
منالّە رووت و برسییەکان
بە چەپکێ گوڵی گەزیزە
باوەشێنی رۆحی دەکەن
پۆلۆی دەروونی
بزەی دێ

١٣٧٦/١/١٤

بزە

پەپوولەییێک

لە کازێوەی بەیانیدا

بە ئاونگی وەنەوشەی لاجانگی بەردێک

دەسنوێژی گرت و

سوژدەی برد بۆ خونچەییێک

خونچە ویستی لێو ببزێوێ و چاوی هەڵێنێ...

هەتاو وتی:

جەخار،جەخار

لە وڵاتی مەم و زینا

یاساغە بزەی ئەویندار!

ماڵ ئاوایی

دەمەو بەیان
پەنجەی نەرمونیانی سروە
هێورهێور خۆنچەیێکی رادەژەنی
لەپڕ لە خەو راچەنی
هێشتا چاوی گەرمی خەو بوو
تنۆکی رونی شەونمی لێ نەتکابوو
چاوەڕوانی بزەی خۆر بوو
کتوپڕ گێژەڵووکەیێک
پەلکی روومەتی هەڵوەراند
بزەی سەر لێوی بوو بە ئاخ
بە دوانیگای ژاکاوی خۆی
چاوێکی لە هەتاو کرد و
ماڵ ئاوایی دەکرد لە باخ

شەوەزەنگ

هەموو شەوێ
لەبەر ئێشو ئازاری زامی ئەم دڵە ئاوارەیە
خەو لە چاوانم دەزڕێ
هەردەم مەلی لانەوازی وەرزی سەوزم
ئاهەنگی خەفەت دەچڕێ
قەسابەکانی ئەم سەدە
بە چەقۆی ژەنگگرتووی مێژوو
جەستەی سڕی ئەم وەرزەم زامار دەکا و
بە تەوری قینو بوغزیان
داری سەوزم بنبڕ دەکەن

کۆتری باڵسووتاو لە لانەی
رووخاوی ژین دەتارێنن
مێژووی هەموو میللەتەکان چوار وەرزەیە
مێژووی ئێمەش:
تەنیا وەرزی شەختە و باهۆز و زریانە
خۆێنی دڵیش...
جارەزۆنگی بێ هەتاوە !
کەشی نایەتەوە زامی
نیگام نیگای ئەو مەلەیە
کە هەر چوار دەوری تێلبەندە و
دڵ پڕ لە تاسەی چیمەنە
مەل و ئاواز
ئەستێرە و مانگ
شێعر و پەپوولە و گۆرانی
یاساغە لە ئاسمانی بێ هەتاوی هەڵەبجەدا؟

١٣٧٦/١٠/٢٢

شەهید

لە وڵاتی ئێمە کە ئەویندارێ

زامار دەبێ

پەپوولەکان لە دەوری ڕۆحی شەکەتی

سەما دەکەن.

کە گوڵێکیش هەڵدەپڕووکێ

هەزاران خونچە دەپشکوێ!

کە مانگێکیش ئاوا دەبێ

هەزاران هەزار ئەستێرە

لە ئاسمانی شارەکەمان

گوڵ دەکەن و پێدەکەنن!!!

!؟

هەڵۆییێک!
لەسەر دوندێک
خەونی بە مانگ و ئەستێرە و
بە ئاسمانەوە دەبینی
کە راچەنی
تەڵەداو بوو
هەر چوار دەوری

١٣٧٩/١/١

موچڕک

کە تەورێک
داربەڕوو دەجنێ
ئازاری زامی خاکە وا
تۆپی زەوی
دەهەژێنێ!

بۆکان ـ ١٣٧٩/١/١

!؟

له ساڵڕۆژی
جێژنی له دایکبوونی وشەکاندا
چی وشەی جیهانه کۆبوونەوه
هەر وشەیێک
بەسەرهاتی
خۆی و
بیرەوەرییەکانی نووسی
تەنیا وشەیێک که بێناو بوو
ناوی من بوو!!!

١٣٧٩/١/٢

«...»

کاتێ رۆحی شەکەتم
دەچەوسێتەوە،
پۆلووی زامەکانم
سارێژ دەبنەوە،
پەپوولەی خەونەکانم
لەسەر چڵی گوڵ ئارام دەگرن،
کە منالە رووت و برسییەکان
هەتاوی سەر لێویان
دەپشکوێ...
بۆ لەتێ نان!!!

خاک ١

لەمێژە پەپوولەی چاوەڕوانم

چاوەڕوانە

کە سەوزی سەوزم چرۆ کا

هەستم هەستی جووڵانەوەی

کانییە...................کانییە

نیگام نیگای چاوەی خێزەڵانە

بۆ ئاو...................ئاو

هەنگاوم هەنگاوی ماسییە

بۆ دەریا................دەریا

گەرووم گەرووی هاواری هەورە برووسکەیە

بۆ ڕاژانی خاکە.....................خاک!!!؟

خاک٢

به منداڵی

بۆ یەکەمجار کە چوومە قوتابخانە

مامۆستا وتی:

منداڵەکان بنووسن دایە،بابە

کە دەستم پێنووسی گرت

یەکەمجار نووسیم خاک: خوێنم

دووەمجار نووسیم دایک: گیانم

سێیەمجار نووسیم باوک: جەستەم

چوارەمجار نووسیم مرۆڤ: ئەوین

ئێستاش تەمەنم پایزە پایز

دەستم دا گۆچان

سەرم کڕنۆشی بۆ خاک دانەوان!!!

ژیلەمۆ

تۆ

چەشنی کڵی

روخساری خۆڵەمێشینت سارد و بێتین

بەڵام

دەروونت پۆلووی گەشاوەی ئاگرێکە

باباگوڕگوڕە

چاوەکانت

کتێبێکە کە هەر نیگایێک

هەزاران رازی نەبێژراوی

ئەم مێژووە زامارەی تێدا دەبینم

بزەت،بزەی باڵی پەپوولەیە

ژیلەمۆی رۆحی خاک رادەژێنێ

مەلی تاسەی نیگات

تینووە....................تینووە

بۆ هەڵمژینی

خۆێناوی ریحانەی دەم کانی مرادان

هەردەم وێڵوشەیدا دەخولێتەوە

بۆ گوڵی بەیان

«...»

بۆ ئەمین گەردیگلانی

خوا یەکە

ئاسمان یەکە

رۆژ رووناکە و رووناک

مرۆڤ هەر مرۆڤە و بێ برانەوە

ژیان هەر ژیانەوەیە و بێ شین

هیوا سەوزە، سەوز بێ چرۆ

ئەوین سوورە، سوور بێ هەڵوەرین

ئاسۆمان پەنجەرەیەکە

چاوی هیچ دووربینێ نایبینێ، نا نا !!

شەو هەر تاریکە و تاریک

باڵتەی سەر شانم

هیچ هەنگاوێ نابینێ

تەمە تەم

مرۆڤ و خاک،

رۆژ و ژیان

هیوا و ئەوین

دوو باڵی مەلی عەشقن

دڵۆپ دڵۆپ دەتوێنەوە

بێدەنگ بێدەنگ

بێ شوێن بێ شوێن

بزەی ژیلەمۆ

دڵدارەکان!!

گوڵ بۆنیان هەناسەی

خاکە.

پەپوولەش ڕۆحیان

بزەی خاکە.

تاڤگە چاویان بە کانی هەڵدێ

درەخت

بۆ ماچی باران و

ئاسمان بۆ کۆلکەزێڕینە.

مانگ دەفەیە و

ئەستێرەکانیش دەروێش.

چرای دڵی شاعیرێک

کز دەسووتێ!

ژیلەمۆی بیرەوەریەکانی

لە ناخی کڵی نیوەگیاندا

بە دەم پێنووسی شنەبای شێعرێکەوە

ژانی پشکۆی کوانووی زامەکانی

دەگەشێتەوە؟!!

خۆڵەمێشی لەشی

لە ژێر پێی ڕێبوارێکی

ماندوودا

دەبێتە تۆز و

بەرەو خوا سەفەر دەکا!

ڕێگا دوورە.... دوور

هەر کۆچ دەکەن....

هەتاو

کانی

درەخت

رۆحی سەوزیان

باڵ دەگرێ

بۆ ئاوەدانی...

جاڵجاڵووڵکە

لە بەر درگای خەیاڵی شاعیرێکی

ئەم سەردەمە

رایەڵ و پۆی

وشە دۆزراوەکانی

مێژوو دەتەنێ.

شاعیریش

مەرگی وشەکان

لە بەر دەروازەی

ئاوێنەی روخساری

شەهیدا!

گەردەلوولە.... گەردەلوولە

کە گوڵێ سەر دەبڕن

که بۆکڕووزی باڵی پەپوولەیەک دێ
شەوەژانی شەم و
ژانی توانەوە دەیگرێ
که بە خەنجەر تێلەکانی
قورگی کانیاو دەبڕن
ئاسکی بزەی لێوی راو دەکەن
گەڕی هەڵپەڕکێی تاڤگە دەوێستێ
که دارستان
گەڵایەکی هەڵدەوەرێ
کۆترێک
بۆ پرسە خەم دایدەگرێ
که ئاسمان
بەر گوللەی قەل دەدرێ
پەلکەزێڕینە زامار دەبێ و
هاواری بۆ عەرشی خوا دەبا!!
که دەفەی مانگ
- پرپرەکانی -
فرمێسک دەڕێژن
ئەستێرەکان حاڵ دەیانگرێ و
لە خۆ دەچن.

شاعیریش وەختێ پێنووسەکەی

بوو بە گۆچانی دەستی کەسێ

چی وشەیە

چەمەرچۆپی بۆ دەگێڕن

ئـــای.....

ئــەگــەر........

خاک؟!؟!؟

بۆکان ١٣٨٢/١٢/١٨

بۆ زانیاری کورم

زانا گوڵەکەم گوێ راگرە بۆم

تا بەیانی کەم دەردی دڵی خۆم

بابت لە مێژە بە تاسەی تۆیە

هیوا و ئامانجی هەناسەی تۆیە

چاوت هەڵێنە بڕوانە جیهان

تۆ رۆڵەی کوردی وا لە کوردستان

نەمامی ساوای باغچەی ئاواتم
هیوای داهاتووی خاک و وڵاتم
نەمامی شلکی بە رۆندکی چەم
ئاوەدێری کەم تا دێیە بەرهەم
لەو وتە جوانە گوێ بگرە
بە نووکی خامە بسێنی تۆڵە
ئەمن پێت ئەڵێم رۆڵە کە ژیری
زانین فێر بە بۆ کاتی پیری
خوێندن چرایە بۆ رێگای ژیان
تاریکی لابە وەک تیشکی بەیان
ساتێ ژیانی ئازاد و سەربەستی
نەک سەد ساڵ بژی بە دیلی و پەستی

تاڤگە

جینگڵ دەدەم لە جێدا هەر شەو تا بەیانی

لە ێر ئەشکەنجە و ئازار دەناڵم لە دەمی ژانی

تۆز و گەردی تەمباری گرتوویە ئاوێنەی دڵ

کوا پەنجەی نەرمی گوڵم بسڕێ غەور و تەمانی

جەستەی کز و بێتینم سڕ بوو بە دەردی دووری

کوا ئەوینی دڵدارم تیشکی روخساری جوانی

لە بەر ورشەی ئەستێران رازونیازێ دەکەم

تاڤگەی چاوەکانیشم بەخوڕ دایدا بارانی

فرمێسکی زامی شیر کۆرپەی ساوای بێنازە

کوا دەستی دایکی هەستم هەتوان بکا زامانی

شاعیری ئەویندارێش بە سواری بە گۆرانی

ملوانکەی شێعری هۆنی بۆ کۆرپەی ساوای جوانی

٧٩/٩/٢٠

تیشکی بەیان

مەلی ئەسیری قەفەس کوا ئاو و دانی ئەوێ
ئازادی کە باڵ بگرێ، لە چیا ژیانی ئەوێ
چیا و دۆڵ و دارستان، بێدەنگی مەل خامۆشە
ئاوازی خوڕەی هەڵدێر، مەلی خۆشخوانی ئەوێ
گوڵاڵە سوورەی دڵم، سووچی گوڵخانی ناوێ
پڕشنگی تیشکی هەتاو، نەرمە بارانی ئەوێ
«گوڵی»ش ئارەزووی وایە، بە هەوڵ و تێکۆشانی
تاریکی شەو لابەرێ، تیشکی بەیانی ئەوێ

٧٢/٩/١٢

سنوری شاعیر

سنووری شاعیر دوور و درێژە

تاڵی و سوێری لە سەر بچێژە

ڕەوڕەوەی هیوا دەڕوا بێ وەستان

شەختەی پایزی زوو دێ بۆ بێستان

بولبول و شاعیر هەر دوو هاودەردن

هەر دوو عاشقی ئازادی و هەردن

بولبول گوڵاڵەی باخی ژاکاوە
بە جەوری خەزان جەرگی سووتاوە
ئەمنیش بە ئێش و ئازاری ئەوین
جەرگم سووتاوە بە خوا کاک «ئەمین»[2]
وەرن ئەمین گیان لە گەڵ «نیساری»[3]
وەک هەڵۆ بژین بۆ کوردەواری
هەر سێ تێکۆشین لە ڕێی نیشتمان
بۆ خۆشی ژیان، بوو بەرزی ئینسان
مەل کاتی بەهار سەرخۆش و مەستە
شاعیریش کاتێ سەری سەربەستە

---

[2] – ئەمین گەردیگلانی
[3] – سەلاح نیساری

ئێمەی خاوەن مێژوو..

سەرچۆپی دەگرین

بۆ هەر گێژەڵووکەیەک

بە بزەی هەر درزێک

بزەمان دێ

دەبینە تاڤگەی پێکەنین و

لە خۆشیاندا بێهۆش دەبین

بۆ شایی شای جنۆکان

دەبینە قنگەلاشکی دەم گژەبا

بۆ هەر کوێی بردین

سەما دەکەین، هەڵدەپەڕین

بۆ ساتەکان

کە ڕێوی گۆرانیبێژ

لایەلایەی بۆ کردین

پەنجێرەی چاومان

هیچ نابیستێ

دەیبەستین.

گوێچکەمان تاریکە و

هیچ نابینێ

هەنگاوەکانی سێبەری شەو

پەپوولەی سەوزمان

پەڵە هەورێکە سەرگەردان

دەگەڕێ گشت ئاسمانی جیهان

بێئارامە

تا نەگاتەوە ئاسمانی کوردستان

دەریا

خەونی بارانە
بۆ زەماوەندی خاک
سێڵاوێکی سەرشێتم
شەقاو شەقاو
بە ناو دار و بەرد و رووباردا
لەگەڵ چەپڵەڕێزانی
خیزەڵان و هەڵپەڕکێی ماسیدا
سەفەر دەکەم
بۆ دەریا ـــــــــــ دەریا

هەڤاڵ

کەوشەکانم
تەنیا زۆردارێکن
بێئەوەی ئێش و ئازاری
لاقەکانم بیستن
بۆ گۆڕەوشاری پەنجەکان...
هەواڵی راستی گۆرەوییە
لە کاتی گیانکەنیشتا نەبێ
ماڵاوالیی ناکەن
لە بەندی تاریکی قاچەکانمدا....

«...»

دەستەکانم دوو کۆترن

کە دەنووکی خامەیان

بۆ چیمەنی سەوزی شێعر برد

دەستی راوچی...

بە رەنگی سووری چاوی پێنووس

لێوی شێعر دەرێژن

بۆ زەماوەندی بووکی بەیانی!

باخچەی هەرمانی موکریان

کوردستان مەکۆی شێعر و خامەیە
جێگای پەخشان و وانە و چامەیە
کانی سازگار و دیمەنی جوانی
موسیقای تاڤگە و سروەی بەیانی
ئەمانە هەمووی ئەوینی دڵن
ئاوێنەی پاکی بێگەردی گوڵن
باغچەی شاعیران وا پڕ لە رازە
پڕ لە گوڵی جوان، رازاوە و تازە

مەڵبەندی زانین خۆشە موکریان
جێگای ئەدیب و حوزنی موکریان
سڵاو مام هەژار بە گەرمە شینێ
هەواڵ بنێرێ بۆ مەم و زینێ
مەلای جزیری و خەیام بە کوردی
زۆر بڵیندترە لە چیای هەڵگوردی
مامۆستای شێعر هەر ئەتۆی هێمن
ناڵەی جودایی هەتوانە بۆ من
تاریک و روونت زەریای بێبنە
سەرچاوەی روونە وەک ئاوی زنە
یادی بەخێر بێ حافزی دانا
لە سەختی ژینا، دوو چاوی دانا
بێبەهرە نەبوو بۆ کوردەواری
دیاری مەهابادی هێنا بە دیاری
ئاخ بۆ ئاواتم لەگەڵ خاسەکەو
بێشکەی ئازارم راژێنێ بە شەو
شێعری شاری دڵ مەرهەمی زامە
بۆ باسی جوانی خامەکەم خامە

سوارە نوێخواز و شاعیری ناکام
ڕێبازی خۆی گرت تا گەییە ئاکام
خەوەبەردینە لەگەڵ شێعری شار
گوڵی سەرچڵن لە باخچەی بەهار
وەک بەحری بێبن غەواسی ئەوێ
مەلەوانی ئەوێ و لەپێ نەکەوێ
نەسر و چیرۆکی قزڵجی جوانە
وەک ئاوی هەڵدێر ساف و ڕەوانە
داخ و مەخابن ئەو ژیرەپیاوە
لە دنیای ژینا قەت نەحەساوە
یادگاری هێدی کاروانی خەیاڵ
زۆر بەرزەفڕە هەڵۆی وا تیژباڵ
هەوێنی ئەوین دەرسی نیشتمان
رندۆکی خامەی لە چاوان ڕژان
شەونم حەقیقی و کۆلکەزێڕینە
شێعری دارە بووز گەرمی ئەوینە
بێسەر و شوێنە پسپۆڕی زمان
نامرێ و زیندووە و تا ئاخر زەمان

قامووسی نووسی بە بیری وردی
زەبیحی ئەتۆ، بیرمەندی کوردی
مەلاکەریم و بووکی گۆڕستان
راوچی بێوێنە لە چیا و لە کوێستان
پێنووسی هەستی وەسێتی ژیان
زیندووی کردەوە، رابردووی هەستان
کێ هەڵۆئاسا ژیا لە ژینا
موریدی حەقە لە رێی ئەوینا
نامرێ لە مێژوو ناوی بە چاکە
کێ سەربەست ژیا، لەسەر ئەم خاکە